

Wallén, Mikael
Tel: 010-698 13 39
Mikael.wallén
@naturvardsverket.se

BESLUT
2019-06-27 Ärendenr:
NV-04663-19

Överlämnande av rätten att besluta om licensjakt efter lodjur

Beslut

Naturvårdsverket överlåter rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

Naturvårdsverket beslutar att detta överlåtande gäller från och med dagen för beslutet till och med den 15 april 2022.

Detta beslut får inte överklagas.

Villkor

1. Om en länsstyrelse fattar beslut om licensjakt ska länsstyrelsen samma dag lägga in beslutet om licensjakt i Naturvårdsverkets databas för jaktbeslut på webben¹. Inloggningsuppgifter kan fås av Naturvårdsverket.
2. Länsstyrelsen ska inom 48 timmar efter licensjaktens avlysning lägga in uppgifter om hur många djur som fällts. Rapportering ska ske i Naturvårdsverkets databas för jaktbeslut.
3. Länsstyrelsen ska så snart som möjligt men senast inom 24 timmar efter det att fällt djur besiktigats, registrera fällt djur i databasen Rovbase².
4. Rapport över djur som fällts eller påskjutits vid licensjakt ska fortlöpande skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Rapportering ska ske enligt instruktioner av och i rapporteringsfil som fås av SVA³. SVA uppdaterar därefter informationen om licensjakten på sin hemsida.

¹ <https://ekstranett.miljodirektoratet.no/sites/naturvardsverket>

² www.rovbase30.se

³ Kontakta SVA via epost: rovdjur@sva.se, eller telefon: 018-67 40 00

5. Fällt eller påskjutet lodjur ska dokumenteras på blanketten *Registrering av fälld lo*⁴. Blanketten ska skickas in till SVA tillsammans med kroppen från fälld lodjur. Del av skinn som är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska skickas till SVA tillsammans med kopia av blanketten *Registrering av fälld lo*⁴. Hudprovet kan skickas tillsammans med övriga delar av lodjuret.
6. Önskar jakträttshavaren få tillbaka kraniet ska detta anges särskilt på blanketten *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo*⁴.

Rekommendationer för länsstyrelsernas beslut mm

Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur bör innehålla villkor om att skinn från fälld lodjur får behållas av jakträttshavaren under förutsättning att:

- Flådd kropp inklusive huvudet skickas till SVA genom besiktningsmannens försorg.
- Besiktningsmannen tagit ett hudprov (ca 1 x 3 cm) vid besiktningen (se även villkor 5 ovan om misstanke om skabb föreligger).

Lodjursskinn bör märkas med ett mikrochip vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgift om chipnummer anges på blanketten *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo*. Detta är ett bevis på att djuret har fällt lagligt.

Inför transport av fällda kroppar bör länsstyrelsen kontakta SVA för samråd om hur transport m.m. bör ske⁵.

Om ett lodjur påskjutits men inte påträffats död eller avlivats används blanketten *Påskjuten lo – platsundersökning och eftersök*⁶.

Övriga bestämmelser om licensjakt efter lodjur

Samtliga som avser att delta i licensjakt efter lodjur ska anmäla sig till Jägarregistret⁷. Detta framgår av 49 § jaktförordningen (1987:905).

Beslut om licensjakt, med stöd av detta beslut, kräver att förutsättningarna i 23 c § jaktförordningen är uppfyllda. Bedömningen utifrån denna bestämmelse görs av beslutande myndighet, alltså den aktuella länsstyrelsen.

Kraven på länsstyrelsens beslut om licensjakt i övrigt framgår av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:15) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur.

⁴ Blanketten finns på <http://www.sva.se/djurhalsa/vilda-djur/rovdjur2/dropbox>

⁵ Epost: rovdjur@sva.se, eller telefon: 018-67 40 00..

⁶ Blanketten finns på <http://www.sva.se/djurhalsa/vilda-djur/rovdjur2/dropbox>

⁷ Anmälan kan göras via

- 1) Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11 (välj art och ange personnummer),
- 2) Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00 (ange personnummer)
- 3) e-post till jagarregistret@naturvardsverket.se (ange personnummer)
- 4) inloggning på <https://jagarregistret.naturvardsverket.se/Auth> (Bank-ID).

I 16 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt framgår vilken ammunition som är godkänd vid jakt efter lodjur.

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 10 december 2013 om *En hållbar rovdjurspolitik*⁸. Där uttalas bland annat att delegering av beslut om licensjakt bör ske utan begränsning till samtliga länsstyrelser som ingår i ett rovdjursförvaltningsområde när förvaltningsområdet har uppnått miniminivån för en art. Det bör räcka med att miniminivån uppnås på förvaltningsområdesnivå för att alla länsstyrelser inom området ska få ta ansvar för licensjakt utan att Naturvårdsverket anger det högsta antal djur som får fällas. Delegation bör därför även kunna ske till de län inom förvaltningsområdet som inte har nått sin regionala miniminivå (En hållbar rovdjurspolitik s. 51 f). Detta framgår också av 24 a § andra stycket jaktförordningen.

Miniminivåer för lodjur

Naturvårdsverket fastställde den 7 mars 2019 (NV-01525-18) regionala miniminivåer för lodjur. Beslutet gäller till den 7 mars 2024, eller tills annat beslutas. De nivåer som gäller är:

- Norra rovdjursförvaltningsområdet: 58 årliga föryngringar
- Mellersta rovdjursförvaltningsområdet: 62 årliga föryngringar
- Södra rovdjursförvaltningsområdet: 27 årliga föryngringar

Inventeringsresultat 2018/2019

Den senaste inventeringen av lodjur som gjordes under vintern 2018/2019 visar följande resultat:

- Norra rovdjursförvaltningsområdet: 80 föryngringar
- Mellersta rovdjursförvaltningsområdet: 85 föryngringar
- Södra rovdjursförvaltningsområdet: 37 föryngringar

Nationellt referensvärde och uppskattad populationsstorlek

Det nationella referensvärdet för lodjur har fastställts till 870 individer. Med hänsyn tagen till de omräkningsfaktorer som tillämpas i olika delar av Sverige, anger den senaste inventeringsrapporten att uppskattad population i Sverige uppgår till 1189 (1001–1377) lodjur.

Skäl för beslutet

Aktuella bestämmelser

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna rätten att besluta om licensjakt efter lodjur till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde med stöd av 23 d § under förutsättning att antalet föryngringar för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de miniminivåer som fastställts enligt 5 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

⁸ prop. 2012/13:191, 2013/14:MJU7

Av 49 § andra stycket jaktförordningen framgår att den som avser att bedriva licensjakt efter lodjur ska anmäla det till jaktkortsregistret⁹.

Beslut enligt 24 a § jaktförordningen får inte överklagas. Detta framgår av 58 § 6 samma förordning.

Naturvårdsverkets bedömning

Överlåtande av möjligheten att besluta om licensjakt efter lodjur

Naturvårdsverket kan överlåta rätten att fatta beslut om licensjakt till länsstyrelserna när antalet föryngringar för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de miniminivåer som fastställts för området. Det är därtill viktigt att beakta det nationella referensvärdet, så att inte upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus försvåras. Den uppskattade populationen av lodjur i Sverige är ca 1 189 lodjur (1 001–1 377) individer, vilket överskrider det nationella referensvärdet.

Miniminivån för det norra rovdjursförvaltningsområdet har fastställts till 58 årliga föryngringar. De senaste inventeringsresultaten visar att det norra rovdjursförvaltningsområdet hade 80 kvalitetssäkrade föryngringar.

Miniminivån för det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har fastställts till 62 årliga föryngringar. De senaste inventeringsresultaten visar att det mellersta rovdjursförvaltningsområdet hade 85 kvalitetssäkrade föryngringar.

Miniminivån för det södra rovdjursförvaltningsområdet har fastställts till 27 årliga föryngringar. De senaste inventeringsresultaten visar att det södra rovdjursförvaltningsområdet hade 37 kvalitetssäkrade föryngringar. På Gotland finns inga lodjur.

Vid inventeringen framkom att inte alla län inom förvaltningsområdena når upp till den länsvisa miniminivån. Enligt proposition *En hållbar rovdjurspolitik* är det dock tillräckligt att miniminivån uppnås på förvaltningsområdesnivå för att delegering ska kunna ske till samtliga länsstyrelser i förvaltningsområdet. Detta mot bakgrund av en ökad möjlighet till adaptivitet inom rovdjursförvaltningen för de län som ingår i området. Detta framgår också av 24 a § andra stycket jaktförordningen.

Att överlåta rätten att fatta beslut om licensjakt till länsstyrelserna är en del av den regionaliserade rovdjursförvaltningen som beslutats av riksdagen. Mot bakgrund av detta och då förutsättningarna i 24 a § jaktförordningen är uppfyllda, beslutar därför Naturvårdsverket att överlåta rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

⁹ Jaktkortsregistret samkörs med jägarexamensregistret i en ny databas med namnet Jägarregistret, webbplats: <https://jagarregistret.naturvardsverket.se>

Beslutets giltighetstid

Den 7 mars 2019 beslutades om nya miniminivåer för länen vilket ger möjlighet till en mer långsiktig förvaltning fram till nästa översyn av miniminivåerna vilket ska ske minst var femte år (6 § förordning om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn). Den nationella lodjurspopulationen har under de senaste fyra åren haft en stabil nivå, med god marginal över gränsen för gynnsam bevarandestatus. Det finns därför anledning att överlämna rätten att fatta beslut om licensjakt till länsstyrelserna under tre år för att skapa en långsiktig och stabil förvaltning utifrån regionala förutsättningar.

Villkor om länsstyrelsens återrapportering

För att Naturvårdsverket ska kunna följa upp att jakten efter lodjur är lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt sker selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden är detta beslut förenat med krav om återrapportering från länsstyrelserna.

Vägledning för länsstyrelsernas beslut om licensjakt

När Naturvårdsverket överlåter möjligheten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till länsstyrelserna, innebär det att ansvaret för att bedöma utrymmet för licensjakt i länen flyttas från nationell till regional nivå. Den licensjakt som eventuellt beslutas av länen får inte innebära att antalet lodjur i Sverige understiger det nationella referensvärdet för arten. De länsvisa miniminivåerna är en fördelning av det nationella referensvärdet så som referensvärdet bedömdes 2019.

Högsta Förvaltningsdomstolens beslut i mål om licensjakt på varg¹⁰ belyser samtliga kriterier som ska vara uppfyllda för att beslut om licensjakt efter varg ska kunna fattas. Domstolen går igenom vad som bör krävas för att licensjakten efter varg ska bedömas som lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning och vad som krävs för att jakten ska anses ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden. Domstolens beslut är vägledande för myndigheter som fattar beslut om licensjakt efter stora rovdjur.

Att Naturvårdsverket överlämnar rätten att besluta om licensjakt efter lodjur betyder inte att länsstyrelserna måste eller bör besluta om licensjakt, bara att de ges möjligheten. Det är möjligt för en länsstyrelse att bedöma att det inte är i linje med förvaltningens mål att besluta om licensjakt.

¹⁰ HFD 2016 ref. 89

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande avdelningschefen Gunilla Ewing Skotnicka. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt enhetschefen Marcus Öhman juristen Nils Henriksson samt vilthandläggarna Jens Andersson, Jessica Backeryd och Mikael Wallén den senare föredragande deltagit.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

För Naturvårdsverket

Gunilla Ewing Skotnicka

Mikael Wallén

Sändlista:

Samtliga länsstyrelser

För kännedom:

Sametinget

Statens veterinärmedicinska anstalt

Viltskadecenter

Naturhistoriska riksmuseet

Miljö- och energidepartementet

Näringsdepartementet

Nationella rådet för rovdjursfrågor

Miljödirektoratet, Norge

Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland

Polismyndigheten